

A photograph of two dentists in a clinical setting. The dentist on the left is wearing a green surgical cap, glasses, and a blue surgical mask, and is looking down at a patient. The dentist on the right is wearing a green surgical cap, glasses, a blue surgical mask, and white gloves, and is looking up at the patient. A dental microscope is visible in the background. The image has a blue tint.

Tandvårdspolitik på 5 minuter

HANDBOK FÖR POLITIKER

Denna handbok är till för dig som myndighetsperson och beslutsfattare

Svensk tandvård är i världsklass! Men många av de förändringar som vi ser i dag inom tandvården leder till mindre tid för patienter och därmed sämre förutsättningar för professionen att utföra sitt jobb.

God tandvårdspolitik handlar om att värna mångfalden på svensk tandvårdsmarknad, med stora och små kliniker, offentliga och privata. Tandvården behöver investeringar i god munhälsa som i sin tur leder till allmänhälsa.

Med rätt förutsättningar, som tillräckligt med tid för patienterna och trygga arbetsplatser skapas kontinuitet, trygghet och patientsäker vård. För att nå dit behöver politiken tillvarata professionens kompetens.

TANDLÄKARFÖRBUNDETS FEM FÖRSLAG

1. Legitimationens värde

Tandläkare är en skyddad yrkesidentitet och är inte bara en formell behörighet utan ett samhällsuppdrag. Legitimationen innebär att tandläkaren bär ett personligt ansvar för vårdens kvalitet och för patientens trygghet genom hela vårdkedjan. Att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet och ge vård efter behov.

Beslutsfattare behöver involvera oss i professionen vid förändringar inom tandvården. Vi ser i dag en utveckling där myndigheternas kontroll och regelverk i allt högre grad präglas av en misstro mot professionen. Det riskerar att undergräva förtroendet för en yrkeskår som varje dag tar ansvar för sina patienter.

Ett samhälle som tappar tilliten till tandvårdsprofessionen får också svårare att rekrytera framtidens tandläkare.

2. Långsiktiga villkor

Svensk tandvård gynnas inte av fler kortsiktiga projekt och sår-lösningar. Tandvården behöver stabilitet, långsiktighet och utvecklingskraft. Bra anställningsvillkor med god arbetsmiljö och möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling är en förutsättning för att patienter ska få god och säker vård i hela landet.

Vi ser positivt på att beslutsfattare vill att huvudmännen tar ett större ansvar för finansieringen av tandvården och att patienternas kostnader minskar. Men då är det avgörande att ersättningssystemen ger full kostnadstäckning för den vård som utförs.

När professionens kunskap tas tillvara, administrationen hålls på en rimlig nivå och förutsättningarna är långsiktiga gynnas både patienter, vårdgivare och samhälle.

3. Förenkla stöden

När referensprissystemet infördes 2008 rådde fri prissättning.

Under de förutsättningarna kunde vårdgivare sätta sina egna priser och staten hade ett verktyg för kostnadskontroll. Många förändringar har skett under åren, delar av marknaden har prisreglerats och komplexiteten i systemen har växt.

När ersättningarna inte följer kostnadsutvecklingen riskerar både kvalitet, tillgänglighet och möjligheten att investera i ny teknik att försämrats. Komplexiteten i tandvårdssystemet är idag hög vilket försvårar för patienterna att göra medvetna val.

För att skapa långsiktigt hållbara villkor behöver myndigheter och professionen tillsammans ta fram enklare och mer transparenta modeller för hur tandvårdens kostnader och ersättningar beräknas.

4. Rimlig administration

Många myndigheter styr över tandvården i dag. För att värna tandvården behöver regelverk kontinuerligt ses över och onödig administration tas bort.

Vid nya regleringar behöver beslutsfattare säkerställa att administrationen inte ökar ytterligare. De senaste årens växande administrativa krav tar redan i dag tid och resurser från patientarbetet. Därför är det viktigt att kontrollera att införandet av nya reformer också beaktar den ökade tidsåtgång och de kostnader som följer för tandvården.

Relevant administration stödjer hög patientsäkerhet och skapar ordning och reda. Administration som inte leder till detta bör därför tas bort.

5. Förbättrad utbildning och forskning

Pensionsavgångar är en realitet. Återväxten av disputerade lärare och docenter är för låg för att möta det framtida behovet i Sverige. För att säkra svensk tandläkarutbildning behövs högre löner, bättre anställningsvillkor och långsiktig finansiering av lärosäten.

Kortsiktiga sparkrav och ökade lokalkostnader har försvårat utvecklingen. Därför behövs öronmärkta och långsiktiga satsningar på specialistutbildning och forskning.

Inom forskningsområdet medicin och hälsa utgör tandvårdens forskningsbidrag mindre än en procent. Den andelen behöver höjas.

Fem frågor att besvara inför nya reformer:

- 1.** Ger detta bättre munhälsa i Sverige?
- 2.** Ger detta mer tid med patienten – eller mer tid vid datorn?
- 3.** Är de nya reglerna möjliga att förstå och kommunicera till patienter?
- 4.** Stärker reformen patientsäkerheten på riktigt?
- 5.** Hjälper detta tandvården att behålla och rekrytera kompetens?

Är frågorna svåra? Hör av dig till oss så hjälper vi till.

TANDLÄKARFÖRBUNDET

Sveriges Tandläkarförbund, den största organisationen som företräder tandläkare i Sverige. Vår uppgift är att ta tillvara tandläkares intressen i just de frågor som rör tandläkaryrket.

Vi företräder hela tandläkarprofessionen från studenter och forskare till kliniskt verksamma tandläkare i både offentlig och privat verksamhet samt tandläkare med egen verksamhet. Vi verkar även internationellt.

Vi arbetar för att tandläkarna ges rätt förutsättningar att utvecklas professionellt, att bibehålla den höga nivån på svensk tandvård och förbättra den orala hälsan i befolkningen.

Chaim Zlotnik,
ordförande för Sveriges
Tandläkarförbund

Vi finns fem minuter bort!

Sveriges Tandläkarförbund

Österlånggatan 43, 111 81 Stockholm

www.tandlakarforbundet.se • kansli@tandlakarforbundet.se